

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiiu, 14 Martie st. v.

Cu cât ne apropiem mai mult de ziua de 12 Aprilie nou din anul acesta, cu atâtă crește ferbințelea frigurilor maghiarisării.

Diarele maghiare, oficioase și opoziționale se întrec cu singuraticii întru spriginirea acestei idei „salutare.” Pentru-ca idea să fie primită de toți Maghiarii drept idee salutară, inventează lucruri cari nu există decât în imaginațiunea maghiarisatorilor. Calumniază pe cei destinați de dinșii de a fi maghiarisati și plănuiesc fel de fel de monstruri cum s'e-și realizeze visurile.

Din toată fertura și frământătura se vede, cât de steapă trebuie să fie gândirea acelor ce sînt preocupați de maghiarisare. Unicul lor ideal trebuie că este: „ce fericită ar fi lumea pământului, când ar fi locuită numai de Maghiari!” Altfel nu s'ar pute ca, organe ca „Pesti Napló”, „Egyetértés” etc., care, ori și cum, au pretențiunea de a trece de diare serioase, să scoată aceleași tonuri, ca și oficioasele de toată mâna, în punctul maghiarisării.

Ce câmp larg de activitate n'ar avé elementul maghiar, când ar fi liber de preocupățiunile unei grandomanii nefericite, de activitate cu mult mai productivă și de care să se bucure și să aibă folos și elementul maghiar, dar' și naționalitățile nemaghiare conlocuitoare pe teritorul coroanei unguresci.

Dela era constituțională încoace țeara noastră nu se poate lăuda nici cu progres în agricultură, nici în industrie, nici în comerț. De alte, cum sînt științele și artele, nici nu mai pomenim. La toate aceste le ducem dorul, deoarece elementul maghiar, care e la putere, nu vrea să facă nimica, ear' pe celelalte naționalități puterea de stat, de care dispune elementul maghiar, nu le lasă să facă. Pe noi pe Români d. e. nu ne lasă să înființăm un gimnasiu din banii proprii, nu o reuniune agricolă, al cărei scop se vede din numele însuși, că nu poate fi decât folositor țerii.

În loc de agricultură dar' se ni se ofere: maghiarisarea; în loc de industrie: maghiarisarea; în loc de comerț: maghiarisarea și așa mai departe tot maghiarisarea, dar' nici aceasta nu — goală cum s'ar dice, ci împenată cu promovarea spirituoaselor și cămătăriei jidovesci plus defraudățiunile, care au să devină proverbiale.

Fericitorii patriei în sensul lor, înțelegem cu maghiarisarea, 'și-au țintit ochii asupra Transilvaniei. Aici ved elementul maghiar în pericol, pentru-că într'o poporațiune de 2,085,000 oameni, dic Maghiarii, numai 630,000 sînt Maghiari, ear' 1,134,000 sînt Români și 200,000 sînt Sași.

Pare că Români sînt de vină, că Maghiarii sînt mai puțini decât Români în Transilvania.

Dacă în adevăr sînt Maghiarii în pericol, fiindcă locuiesc între Români,

atunci aplice mijlocul probat cu Ciangăii. În Ungaria proprie mai sînt bălți de svēntat și puste de cultivat destule. Elementul maghiar s'ar întări în centru și ar avé avantagiul, că ar scăpa de mirosul „büdös bocsor“-urilor românesci.

Pericolul de olahisarea Maghiarilor nu există și nu poate exista într'un timp, când vine statul însuși și din prima clasă pune copilului nemaghiar scălușul maghiarisării în gură, ca să nu-și poată învăța limba lui proprie cum se cade, și ca să sdrobească cum va pute pe cea maghiară. Pericolul nu există, când toată administrațiunea publică a statului nici o hârtoagă nu mai primesce în limbă nemaghiară, deoarece regula legii în privința aceasta a devenit excepțiune. Pericol nu poate exista, și dacă totuși între împregiurările actuale ar exista, ar fi semn învederat, că în elementul maghiar nu este vitalitate.

Nu încape vorbă de pericol, pericolul este o ficțiune, ear' ficțiunea o strategie.

Transilvania, se repetează mereu, este fortăreața Ungariei.

Dacă este sau nu este fortăreața Ungariei, este altă cestiune, cu care nu voim să ne ocupăm astăzi. Atingem în treacăt, că în 1849 Transilvania n'a ferit pe Maghiari de Világos, cu toate că Maghiarii pusese mîna pe Transilvania în cea mai mare parte.

Românii din Transilvania sînt în nemijlocit contact cu Bucovina și România, părți locuite de Români afară de statul unguresc și afară chiar și de monarhie. Strategia poate fi sau este a tăia pe Românii din Transilvania decât celelalte părți românesci. Succede aceasta, atunci Bănățenii și Ungurenii *eo ipso* cad mură în gură în gura maghiarismului.

Maghiarismul trebuie așadar întemeiat *per fas et nefas*, cu ori-ce preț în Transilvania, căci fără de întărirea lui în Transilvania, împărăția maghiară dintre Adriatică, Marea-neagră, Carpați, Bosfor și Archipelag, după cum o visează Kállay și alți bărbați de stat ca dînsul, nu se va pute realiza nici odată.

Pentru realizarea astorfel de planuri pentru-ce nu s'ar lua în folosință și ficțiuni? Dacă lupul a mâncat mielul pe basa ficțiunii, că a turburat lupului apa, deși lupul era din susul apei, pentru-ce n'ar prânzi și maghiarismul pe Români din Transilvania, despoiați astăzi și de puterea apărării sub cuvântul că sînt periculoși pentru Maghiari?

Nouă nu ne este frică de succesele maghiarisării. Am dis'o de atâtea ori și o repetăm. Maghiarilor le lipsesc elementele, cu care ar pute duce în îndeplinire opera de care s'au apucat de optsprezece ani. Din contră ei deșteaptă naționalitățile prin procederea lor desperată și le provoacă ca să se ferească pe cât numai se pot de atentatele lor.

Cu toate aceste cu mâinile în sîn să nu mai privim la dinșii. Ar fi un păcat

neiertat a-i privi și a ne mulțumi cu privirea la dinșii cum se cufundă tot mai mult și mai mult în nebuniile lor.

Noi avem motive foarte ponderoase de a ne schimba atitudinea contemplativă de până acum. Avem motivele cele mai legitime și motivele cele mai loiale către noi înșine și totodată către însuși statul.

Noi deși nu ne temem că ne vor înghiți Maghiarii, fiindcă aceasta nu o pot, sîntem datori nouă înșine a ne îngriji de o existență tignită, sîntem datori față cu statul, chiar pentru existența noastră tignită, a-l feri de sguduiuri.

Scopul statului nu este nici să facă Maghiari, nici Români, nici — Tigani. Scopul statului este a da garanții oamenilor dinlăuntru de a-și pute vedea de bunăstarea materială și spirituală.

Prin agitațiunile de maghiarisare, ce se pornesc, și încă sub protecțiunea statului, se turbură cursul dezvoltării a acelei bune a stări. Prin astfel de agitațiuni statul vine în pericol de a se pomeni într'o di lipsit de liniște, adus în conflicte neplăcute cu staturile învecinate, care nu vor pute suferi sguduiturile și focul în casa vecină.

Urmează dar', că agitațiunile cu maghiarisarea ne chiamă la împlinirea unor datorințe, prin care în interesul nostru și al statului să împedecăm compromiterea statului înlăuntru și înafară, măcar de am merge până la preainaltul Împărat, cum în puterea minții sănătoase dice poporul.

Revistă politică.

Sibiiu, 14 Martie st. v.

În ședința casei magnaților dela 24 Martie s'a continuat și s'a și sfîrșit desbaterea generală asupra proiectului de lege pentru reforma casei de sus. Cel dintău vorbitor a fost contele Carol Pongrácz, care a atacat de tot aspru guvernul și pe acei magnați, cari au efectuit compromisul. Acestuia i-a urmat conservativul contele Antoniu Széchen, pledând pentru proiectul comisiunii de trei. Au mai vorbit contele Stáray, baronul Vay și contele Paul Festetich. Cel din urmă orator a fost domnul Tisza. La 4 ceasuri după ameați s'a început votarea primindu-se proiectul modificat de către comisiunea de trei, ca basă pentru desbaterea specială cu o majoritate imposantă de 153 voturi. Dintre archiduci, n'a fost la votisare nici unul de față. Membrii episcopatului au votat toți cu guvernul, asemenea toți banereții și comiții supremi. Astăzi se începe desbaterea specială, carea se va sfîrși Sâmbătă.

Dieta austriacă ear' a fost teatrul unor scene turbulente. Întemplantu-se anume în 24 ale luni curente votarea proiectului despre calea ferată de Nord și terminându-se votarea prin respingerea propunerii domnului Herbst de a trece la ordinea zilei și la desbaterea specială a propunerilor comisiunii, domnul de Schönerer a pășit înainte și a interelat într'un ton foarte iritat pe president, că de ce n'a pus la vot propunerea sa cu privire la respingerea proiectului despre calea fe-

rată nordică și despre trecerea la erar a interpretării de transport. Întrebarea aceasta a produs un sgomot mare în casă. De pe galerii a sunat și de osută de ori: „Bravo Schönerer”. Deputații strigau, galeriile sbierau, și stîlpii etagelor se cutremurau de pisăturile publicului. Din când în când se audia strigând dintr'o parte și alta: „Pereat presidentul!” „Pereant Jidanii!” Presidentul Dr. Smolka își perduse capul și nici clopoțelul nu-l mai putea mișca. În sfîrșit a dat ordin spre golirea galeriilor și a suspendat ședința.

După redeschiderea ședinței presidentul a răspuns deputatului Schönerer, că înainte de votare s'a pus întrebarea, dacă mai are cineva vre-o propunere; atunci însă interpelantul nu s'a insinuat. Cu toate aceste el e inclinat, de a pune la vot propunerea lui Schönerer. Întemplantu-se aceasta, s'a respins propunerea cu o majoritate de 229 voturi.

Ministrul italian de resbel a dat ordin strict tuturor comandelor de trupe, de a aresta pe răspânditorii unui manifest revoluționar, prin care se predică resbelul contra Austro-Ungariei, de a confisca manifestul răspândit într'o mulțime de exemplare între trupe, și de a trage înaintea tribunalului de resbel pe toți acei militari, cari vor fi suspicioși de oare-care conivență cu propaganda revoluționară. Mai departe sînt a se avertisa toți soldații de primirea acelor manuscripte și sînt a se amenința cu pedepse aspre.

Relațiunile între Anglia și Rusia au devenit ear' mai încordate. Dela retirarea diplomatică a cabinetului Gladstone se părea, că conflictul se va aplană pe cale pacinică. Amendouă părțile aveau să-și țină pozițiunile împrumutate până la regulara definitivă a granițelor în nordvestul Afghanistanului, și comisiunea de delimitare să-și înceapă lucrările cât se poate mai îngrabă. Cu această resolve se părea a fi îndestulită toată lumea. Deodată însă s'a schimbat tonul în Londra, și îndeosebi tonul diarelor engleze oficioase devine tot mai răboinic. „Daily News” (oficioasă) scrie: „O mărturisim, noi nu înțelegem, cum se poate manțină pacea, dacă Rusia nurenunță la pretențiunile sale. Dacă Emirul ar recerca pe Anglia în săptămîna viitoare, de a-l apăra în contra unei invasiuni rusesci, Anglia nu i-ar pute denega cererea, și atunci răboiul nu s'ar extinde numai asupra Asiei.”

Toate diarele engleze constatază cu multă satisfacție, că la granițele afgane se află trupe engleze de 50,000 oameni gata de luptă. Corespondentul „Times”-ului din Calcutta cere, ca Anglia să stee gata de a mai trimite în India încă 50,000 de oameni.

Grandomania.

Cetim în „Pesti Napló” de Duminecă:

„Viitorul împărat și rege al popoarelor din Europa orientală, moștenitorul coroanei st. Stefan, Rudolf Habsburgul, e între membrii familiei sale cel dintău, care îndreptându-și atențiunea spre Orient, a cutrierat tot pământul, care se întinde dela Ungaria spre Sud până la mare, și suindu-se pe corabie a vizitat dincolo de mare țările spre cari se deschide Adria. A umblat Egiptul, Palestina și Siria, cele mai antice reședințe ale

civilizațiunii, unde monumente mari reîmpresentează trecutul ear' viitorul probleme mari. A vădut în Constantinopol la curtea Sultanului strălucirea muribundă a imperului turcesc, pentru-ca să poată judeca în persoană despre puterea și slăbiciunea imperului ce e încă mare. A privit Bulgaria eliberată din sclăvia decătră Ruși, pe care o guvernează un principe german conform ordinilor muscălesci și nu poate face ceea-ce voiesce. A legat prietinie cu Hohenzolern-ul, care a ajuns rege român și creatorul României, care e rivala Ungariei. A fost în Belgrad la domnul Serbiei, la Milan Obrenovici, a cărui dinastie Habsburgii o introduc între casele domnitoare ale Europei. După aceea s'a dus în Atena, unde regele danez visează ziua-noaptea despre restabilirea imperului grecesc. Acum e oaspele Muntenegrului și ascultă dela principele Nichita romanțele muntenegrine ale luptelor de veacuri ale nobilimii sârbesci.

„Toate aceste dovedesc, cât de tare s'a schimbat lumea, pentru-că eată și Habsburgii au renunțat la politica lor tradițională și moștenitorul tronului se pregătește cu totul pentru o politică orientală.

„Precând înainte de aceasta în Viena se cultivau curțile germană și italiană, astăzi căutăm amicitia principilor și a statelor Peninsulei-Balcanice. Nu ei pe a noastră, noi trimitem la dinșii pe unul născut fiu al domnului nostru rege, pentru-ca să nu-i facem prietini pe aceia, cari ne-au fost inimi. Augusta păreche, care va eređi cel dintăiu tron al unei părți a lumii și îi va sta în putere a împărți grație și a apesa fără îndurare, e acomodată chiar și în urma poziției sale înalte și a însușirilor ei spirituale, pentru-ca să cucerească simpatii. Aceasta e însemnătatea călătoriei orientale a moștenitorului de tron Rudolf și a soției sale, dacă n'au alt scop.

„Și la tot cazul e lucru cuminte, ca moștenitorul regesc al Ungariei să cunoască și să iubească Orientul și să nu rămână între sferele Vienei, de unde nu se poate vedea departe. Dacă dinastia își strămută punctul de gravitațiune spre Orient, acela de sine cade în Budapesta, și de ceea-ce Austria nici când nu a fost și nu va fi capace, a ocupa adecă poziție în politica Orientului, spre aceea e destinată Ungaria dela începutul ei, din prima minută, și a și știut să joace rolul până atunci, până când a avut garanțele independenței. În urma poziției, a mărimii, a naturii poporului seu, Ungaria earăși poate deveni prima putere orientală și va fi, deoarece-nici nu voiesce să se amestece în politica apuseană. Din aceasta însă rezultă, că dacă casa domnitoare a Austriei crede că-și va putea apăsă renumele și puterea astfel, ca să ocupe rolul conducător în politica orientală: în acest cas să cultive regatul și moștenirea maghiară și pe aceste să-și bazeze viitorul.

„Nu preste mult se deschid înspre Orient

până la Constantinopol și Salonic căile ferate, asupra cărora au decurs atâtea pertractările și prin urmare nu ne va conduce spre Orient numai Dunărea, ale căreia Porți-de-fer le dărimăm. Aceste căi ferate pleacă din Budapesta. Să ocupăm provinciile turcesci, nu cu arma, ci cu articolii nostri, să le anectăm pe cale socială, cu mijloacele civilizațiunii. Atunci ne vor iubi mai mult decât pe Muscal, dacă nu se vor teme de noi, și vom învinge panslavisul, dacă vom respecta și apăsă libertatea popoarelor.

„Politica orientală a națiunii maghiare e politica păcii și a respectării dreptului, ea e vrednică de încredere, deoarece-ce Ungaria e destul de puternică, ca să-și apere interesele; dar' ca să treacă preste marginile sale naturale o opresc interesele sale, deoarece-ce națiunea maghiară ar perde din pond, dacă ar câștiga în extensiune. Nouă Ungaria ne este chiar destul de mare, dar' voim să ne câștigăm influența și în afară de ea, fiindcă Ungaria voiesce să joace rol și să se ferească în șirul popoarelor orientale.

„Visita eredului de tron Rudolf, o privesc ca gagi de pace și amicitie pretutindeni, unde se prezentează. Și noi o considerăm astfel. Deci și cu Muntenegru e restabilită pacea și înțelegerea.

„Întorcându-se din călătoria orientală Rudolf și Stefania, debarcă de pe năia în Fiume. Și aceasta o privim ca un eveniment îmbucurător. În Fiume al nostru. Și aceasta o privim ca un eveniment însemnat, cel puțin vor vedea ce am făcut din portul concrețit nou, pe care Croații nostri voiesc să ni-l dispute, sau dacă nu aceasta, să ni-l răpească. Pot vedea, că transacția croată sugrumă orașul Fiume, acela acum e un oraș fără teritor, un port și o gară. Trebuie restabilit vechiul termen maghiar: aceasta să o explice feciorul de rege Rudolf regelui Francisc Iosif când va ajunge la Fiume povestindu-și experiențele din călătorie.“

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Șemniț, 24 Martie n.

În 12 Martie se ținu o adunare a junimii dela Academia montanică și de silvicultură în Șemniț. Causa adunării fu nu numai de a excluda un ascultător de silvicultură român din cercul junimii, ci a-l elimina dela Academie, de a-l face nenorocit pentru toată viața sa, acum când un an și jumătate a petrecut aici și a făcut examenele toate cu succes.

Amintitul ascultător, când avusem un exercițiu aici în apropiere după cum am aușit s'a exprimat într'un mod nefavorabil despre Maghiari. Aceasta a fost arma colegilor nostri maghiari și nu întârziară, ci provocară pe I. Deacu ca în timp de 14 zile să părăsească Șemnițul. Aceasta nu le fu destul colegilor nostri maghiari! Din sinul lor aleseră nisce ușora-

teci și se formă așa dîcînd un tribunal, o curie — o inquisiție, — care decide după placul ei.

În 14 Martie d. a. acest tribunal șod își începă lucrarea. — Dintre noi Românii fură citați vreo cinci. — Scopul fu ca colegii maghiari să se convingă, dacă e drept, că avem societate, președinte, notar etc., și că ne ocupăm cu lucruri antipatriotice?

Înzadar, căci nouă poate nici prin minte nu ne-a trecut a forma o societate română, unde să fim pradă . . . , sciind deoparte, că aici între Slovaci e maghiarizarea la ordinea zilei, ear' de altă parte, sîntem puțini frați, căci abia numărăm 17, toți silvicultori afară de unul, care e băiaș.

Dintre citații Români P. Lucaci fu mai mult întrebă cugetând, că el e președintele nostru. Era de tot hazul și o adevărată petrecere a asculta întrebările ce ni se puneau. Una din întrebările puse e vrednică să o amintesc. Eată-o: „Kérdem öntől, miért volt itt Korácsonkor Dr. Lucaci a propaganda elnöke?“

Prima conferență a fost în 14 Martie. Colegii nostri le-au răspuns fără teamă la toate întrebările. Maghiarii nu se îndestulă cu acesta, ci publicară în foaia „Budapesti Hílap“ nr. 73 în articolul: „Oláh összeesküvők Selmeczbanán“, că stăm într'o legătură cu daco-românul din Sătmár.

Miră-te lume de ei! Vădura de loc, că schinteia e pusă și numai boarea o mai așteaptă. Ne adunăm deci toți la olaltă, ca să putem sta față cu persecutarea pornită.

Din sinul nostru merseră trei inși la directorul Academiei, ca să ne dea consiliu. Tot în foaia sus numită nr. 75 se vede publicat și articolul nostru.

Noi am făcut pasul, dar' durere, că nici în ziua de ađi ura și intriga nu au încetat. Mai în toate zilele se țin conferențe asupra noastră.

Toate foile maghiare vorbesc, că aici în Șemniț e o ligă românească, în a cărei frunte stă sus numitul academic dl Dr. Lucaci.

Seim prea bine, că aici sîntem singuri, isoiați de lume, dar' să fie ce va fi, noi ne-am dat mână toți, că unul vom fi și vom întimpina persecuția în unire.

Îmi veni aminte cuvîntul acesta „persecutare“, dar' să grăesc ceva. Acum în 20 Martie când fu un coleg de al nostru român citat, îl întrebă președintele cercului junimei dela Academie, că: „ce cugetă, că ne persecutează ei pe noi sau ba? La întrebarea aceasta răspund foile maghiare.

Astăzi în 24 Martie d. a. earăși ne-au citat la dare de seamă, vom vedea urmarea. — Noi cam deodată ne prezentăm pentru a le dovedi, că nu ni-e teamă a sta față cu dinșii, dar' dela o vreme îi vom închina și ne vom vedea de treburile noastre.

Cronică.

Maiestatea Sa a binevoit a dăruî bisericii gr. cat. din Șoimuș 50 fl. pentru repararea scoalei confesionale de acolo.

Numire. Ministrul de culte a numit pe Ludovic Deák inspector definitiv de scoale pentru comitatul Murész-Turda.

Concurs postal. În Ocna Sibiului e a se ocupa pe calea concursului postului de magistrat postal.

La băile herculane din Mehadia s'au înființat cu spese însemnate 70 de băi nouă strălucite în stilul renascenței.

Calea ferată industrială Slatina—Totvaradia cu o cale laterală la termul Murșului s'a dat în antreprisa concesionarilor H. Munk și fiii din Viena. Construirea căii s'a și început numai decăt.

Liturgia slavoană în biserica romano-catolică. Se comunică din Agram ddo 24 Martie n., că o deputație de cetățeni de acolo s'a rugat de cardinalul-archiepiscop Mihailovici, să permită a se ține în 19 Aprilie n. a. c. o liturgie slavoană spre sârbirea memoriei apostolilor Slavilor Chiril și Metodie în biserica Stei Ecaterina de acolo. Cardinalul a răspuns, că aceasta e cu neputință.

Budgetul României pe exercițiul anului 1885—1886 este următorul:

Venituri:		Lei	b.
Contribuțiuni directe		24,780,000	—
„ indirecte		54,835,000	—
Venituri domeniiale		20,963,108	—
Căile ferate și mina dela Bahna		11,617,925	44
Poste, telegrafe, imprimerie și lucrul arestaților		5,273,000	—
Veniturile ministerului finanțelor		1,958,000	—
„ „ de resbel		793,000	—
„ „ deexterne		138,000	—
„ „ instructi-			
unei publice		109,762	—
Veniturile ministerului justiției .		3,000	—
Diferite venituri		6,527,925	—
Total		127,003,720	44
Din excedentul exercițiului 1883 până 1884 închis la 30 Septembrie 1884		1,500,000	—
		128,503,720	44
Cheltuieli:		Lei	b.
Datoria publică		51,129,172	94
Ministrul de resbel		28,421,460	—
„ financelor		10,516,799	—
„ instruc. publice		12,762,909	60
„ de interne		10,007,508	41
„ lucrărilor publice		3,903,784	50
„ agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor		3,963,920	03
Ministrul justiției		4,742,742	—
„ de externe		1,639,451	—
Consiliul ministrilor		62,960	—
Fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare		1,353,012	96
Total lei		128,503,720	44

Foia „Tribunei“.

Satire poporane din Bucovina.

I.

Nevasta frumoasă.

Puiculița mea frumoasă
Purcesei seara de-acasă,
Purcesei prin bățetură
Cu luleaua-aprinsă 'n gură
Tot dîcînd în gândul meu:
De-ar da bunul Dumnezeu
Să se facă dealul șes
Să ved pe unde-am purces.
Purcesei să vin la tine,
Pierdui calea, vai de mine.
Fiind vremea nouroasă,
Nouroasă și ploioasă
Și cărarea lunecoasă
Nimeriui la altă casă
La nevasta cea frumoasă
Cu bărbatul nătărău
Cu cățelul nu prea rău
C'acolo-i sufletul meu.
Și cum nimeriui, și calcu
Cu piciorul peste prag
Nevasta mă și simțesce
Iute spre prag se pornesce
Și mă ntreabă: ce-i, ce vreu,
Și ce caut așa târziu?
Eu spusei: caut apă rece
Doar' minciuna 'mi se trece.

Dar' nevasta îmi șoptesce
Și din gură-așa-mi vorbesce:
„Trandafir bătut în masă,
Ađi nu-i face umbră 'n casă,
C'amăritul de-oboroc
Șovărnog și tîrfalog
Șede lungit lîngă foc
Și-și uscă obielele
Și-și coace lulelele
Bate-mi-l-ar stelele!
Trandafir mândru 'nflorit
Du-te de unde-ai venit,
Du-te-acasă 'n astă seară,
Și vină tu mîne eară,
C'oborocu-a fi la moară,
El la moară că va fi
Și noi atunci ne-om iubi!“

Dar' oborocul ce face?
El nu șede, nici nu tace,
Ci tot una se'nvîrtesce
Obielele 'mpăturesce,
Lulelele le prăjesece
Și din gură troncănesce:
„Măi nevastă mie-mi cânți,
Mie-atăta îmi descânți?“
Nevasta că 'mi-l privesce
Și din gură-așa-i vorbesce:
„Omule, ție nu-ți cânt
Vede-te-aș pus în mormînt,
D'asa merge cîntecul
Bată-te 'ntunerecul!“

S. Fl. Marian.

Teoria lui Rösler.

(Urmare.)

Mergem mai departe.

Dar' Săcuii, dîce d-nul Xenopol, sînt întemeietorii episcopiei Milcovului.

De unde — și până unde?

În tot documentul cel fals al lui Benkő nu există o singură frasă, că Săcuii ar fi întemeietorii acestei episcopii.*)

Mai mult, chiar adversarul nostru istoric, d-l Hunfalvi din Pesta, care ar voi să extindă pe Săcuii cât se poate de mult în Moldova, declară limpede și lămurit:

„Despre întemeierea acestei episcopii nu avem nici o scire exactă.“**)

Dar' nesciînța domnului Xenopol nu încează aici.

Biserica și episcopia Milcovului au fost aședate pe pârul cu același nume, între ținuturile Putnei și al Rîmnicului.

Dacă d-l Xenopol nu ar fi scris numai pe basa unor simple combinațiuni fantastice, dacă ar fi cetit și studiat documentele înainte de a se apuca să scrie o carte de istoria română, atunci ar fi aflat cu deplină certitudine, că episcopia Milcoviei, numită într'un mod fals episcopia Milcovului, n'a fost nici odată aședată pe pârul Milcovului.

*) Chiar și cuvintele din documentul acesta al lui Benkő: Ecclesiam . . . pro se, cum pro suis parentibus fundatam — ne arată că aici e vorba de un act de pietate din partea unei persoane particulare.

**) Hunfalvy, Die Rumänen, 126.

Ar fi aflat dîcem scrisoarea papei Clement al VI-lea din anul 1347 către arhiepiscopul din Calocca, în care ne spune următoarele:

„Întru adevăr ni s'a relatat de curînd . . . din o parte deamă de credință, că episcopia Milcoviei din regatul Ungariei, care a fost anume instituită după o dispozițiune veche la frontierele Tătarilor, a fost cu totul distrusă din partea acestor oameni crânceni și neumanii.“*)

Avem așadar' episcopia Milcoviei în regatul Ungariei.

Să cercetăm mai departe.

În 1371 Papa Grigore al XI-lea ne spune de nou, că episcopia Milcoviei se află aședată la marginele regatului unguresc și aproape de necredincioși.**)

În fine mult mai precis ne spune Papa Nicolae al V-lea: că atât episcopia Milcoviei cât și orașul Milcovia se află aședate în Transilvania.***)

*) Theiner, Mon. Hung. I. 737. 1347. Clemens episcopus. . . Nuper siquidem ad audientiam nostram . . . relatio fide digna perduxit, quod episcopatus Milchoviensis in Regno Hungariae, in finibus videlicet Tartarorum ex institutione ordinatus antiqua . . . fuit per eos feralis et sevos omnino destructus.

**) Theiner, Mon. Hung. II. 110. 1371. Gregorius. . . Sane nuper pro parte Venerabilis fratris nostri Nicolai Episcopi Milchoviensis nobis fuit expositum quod sua Milchoviensis ecclesia, que in confinibus Regni Hungariae et prope infideles consistit . . . pluribus annis pastore caruit.

***) Ibid. II. 267. 1453. Nicolaus. . . Dudum siquidem pro parte venerabilis fratris nostri Georgii Episcopi Mil-

Turburările de studenți în Italia. Situația universităților din Italia devine tot mai serioasă. Turburările de studenți s-au extins la toate universitățile din Italia: la Roma, Genua, Palermo, Bologna, Pisa, Parma, Pavia, Coni și Neapol. Mai multe universități au fost închise. Studenții dela universitatea din Roma au trimis celor din Turin un nou steag în locul aceluia ce li l-au luat autoritățile.

Conferența despre canalul Suez. Franța a invitat în conțelegere cu celelalte puteri pe guvernul spaniol și pe cel olandez să participe la această conferență. Admisivitatea a urmat conform dorinței acelor două puteri pentru interesul, ce ele au în privirea afacerilor orientale.

Armata engleză din India va fi întărită. Fiecare regiment de infanterie se va înmulți cu 200 oameni și fiecare regiment de cavalerie cu un escadron.

O expoziție mare de electricitate. În acest moment se organizează la observatorul din Paris o mare expoziție de electricitate.

În capul acestei întreprinderi se află societatea internațională, care numără 1400 membri de toate naționalitățile.

Anul acesta lucrurile au să se facă în mare. Șese mașine cu aburi — producând o putere motrice de două sute cai — vor comanda douăsprezece mașine electrice, cari vor mișca toate aparatele expoziției.

Expoziția se va face în sala catului întâi al observatorului. Aci se vor vedea cele mai ciudate descoperiri electrice moderne. Se va auzi asemenea renumitul telefon Okolowicz, prin care se poate vorbi tare și înțelgibil înaintea unei adunări de o sută de persoane.

Afară de aceasta, ministrul postelor și telegrafelor, care va fi principalul expozant, va trimite să figureze în observator toate părțile materialului său, începând dela originea telegrafelor electrice și până în zilele noastre.

Afară de casuri neprevăzute, expoziția se va deschide în cursul lunii acesteia; ea nu va sta deschisă decât opt zile, în care timp se vor face conferințe decătră cei mai învățați specialiști.

Scolastic.

Lucrul de mână

În scoalele de băieți și în institutul pedagogic.

(Raport prezentat în urma însărcinării ven. consistor archidiecean, corpului profesoral dela seminarul „Andreian“.)

(Urmare.)

În Danemarca, de unde în timpul recent a pornit mișcarea pentru a da lucrului de mână o poziție mai onorifică în educație și viață, nu a ajuns treaba la dezvoltarea unui sistem acceptabil. Se cultivă însă lucrul de mână în mai multe scoale și prin reuniuni, cari au de scop a promova industria domestică. În unele institute se folosesc câte 6 oare pe săptămână pentru instrucție în mesărit, sculptură în lemn, împletituri de coșuri și compactorie.

Pe baze mai solide este așezată afacerea lucrului de mână în Franța. Încă la începutul secolului prezent, se întemeia prin generosul general-maior Martin, o școală pentru meseria la Lyon, căreia îi testase și o avere foarte însem-

Nu mai rămâne așadar' nici cea mai mică urmă de îndoială, episcopia Milcoviei și orașul Milcoviei se aflau în Transilvania.

De altă parte scim astăzi cu deplină certitudine, că de episcopia Milcoviei se țineau decanatele din Sibiu, din Brașov, din Kezdi și Kozd (Cohalm *). Așa că nici orașul Milcovia, nici episcopia Milcoviei în fine nici protopopiatele Milcoviei nu se aflau pe teritoriul țărilor române.

Vedem așadar', că în scrierea d-lui Xenopol avem de a face nu numai cu o Bulgarie închipuită, dar' și cu o Milcevie imaginată, cu o episcopie a Sécuiilor pe teritoriul țărilor române.

Istoria se scrie pe fapte pozitive, analizate prin un studiu adânc și îndelungat, dar' nu pe lucruri din sfera fantasiei.

4. Sécuii din Țeara-Bârsei.

Am vădit cum stăm cu Sécuii dlui Xenopol, cari întemeiază o episcopie catolică pe pârșul Milcovului.

Acum e vorba de Sécuii din ținutul Brașovului sau din Țeara-Bârsei.

În anul 1211 regele Ungariei Andreiu II

coviensis, quod licet olim ecclesia Milchoviensis, que in partibus Transilvanis sita est... et civitas Milchoviensis a catholicis hominibus inhabitata fuisset, tamen propter insultus et pericula perfidissimorum Turcorum ibidem circumstantium ipsa ecclesia penitus desolata eiusque bona occupata extiterent, et civitas praedicta ad infidelibus... tantum inhabitatur.

*) Ibid. II. 589.

nată. Venitul de 100,000 franci al acestuia, se folosește în favorul instrucției, în lucrul de mână a băieților eșiți din școala primară dar' nu trecuți de 15 ani. Ei frecventează această școală trei ani și prelungă matematică, desen, fizică, istorie, geografie, limbile franceză și engleză, etica, comptabilitatea și chimia, se ocupă câte 5 oare pe zi cu lucrul de mână: mesărit, ferărit, modelare, sculptură, țesătură. Scopul e a deprinde pre copii în folosirea uneltelor, a le exercita mâna și ochiul și corpul întreg, astfel ca, întrând, după absolvirea cursului, ca învățacei la vr'o meserie, să aibă un fundament solid, pe care cu înlesnire se poată continua meseria specială.

Va se dică, desi școala aceasta este menită a întîmpina trebuințele vieții practice, totuși nu este înțată de specialitate, ca să formeze ea meseriași, ci pregătește numai pre cei ce vor să cultive mai în urmă o meserie anumită pe care se o învețe dela un măestru în acea specialitate.

În raportul foarte copios și interesant, intitulat „L'enseignement primaire à Paris et dans le département de la Seine“ de 1867—1877 prezentat și premiat la expoziția universală din Paris din anul 1878, de M. Gréard, inspector general al instrucției publice prelungă multe alte date instructive asupra stării învățământului în Franța, aflăm cu predilecție tratată și cestiunea lucrului de mână în scoalele pentru băieți. „Oamenii“, dică dl Gréard, „și-au pus întrebarea, dacă nu ar fi cu puțință ca, prelungind în atelier educația școlară și supunând educația în atelier unei discipline de exerciții raționale, să se prepare învățacei de meserii în mai bune condiții igienice, fizice, intelectuale și morale? S'a întreat mai departe, dacă nu „ar fi folositor a pune pe copil în poziție chiar din școală, a cunoaște însuși aptitudinile sale „profesionale prin practicarea lucrărilor elementare de atelier, și dacă, ori-care ar fi vocațiunea „elevului, nu ar fi consult a căuta, în alternarea „înțeleptescă combinată a lucrului de mână cu „studiul mijloacele de a asigura dezvoltarea bine „ecuilibrată a tuturor facultăților sale“? Și după-ce constată deplina îndreptățire a acestor întrebări și a principiilor cuprinse în ele, adaugă că s'a stabilit în această privință dubla formulă: școala în atelier și atelierul în școală, adică instrucțiunea îndreptată mai mult asupra practicei, secundată în ajungerea acestor scopuri practice și de unele specialități de învățământ, și instrucțiunea mai mult teoretică, îndreptată asupra dezvoltării inteligenței și a caracterului secundată de lucrul de mână, ca puternic mijloc în această direcțiune. Acestor două formule corespund pe de o parte atelierul în școală de pe bulevardul la Vilette și școala cu atelier din strada Tournefort.

În atelierul dela Vilette se primesc copii, cari au terminat cursul școlii primare cu succes bun. Învățământul e tehnic și general. Cel din urmă cuprinde, afară de obiectele obligatoare în învățământul primar, și elementele fizice, mecanice și chimice în raportul lor cu industria, ca obiecte facultative. Învățământul tehnic cuprinde cunoașterea uneltelor, a materiilor prime, a procedurilor pentru confecționare, cu un cuvânt tot ce e materializat în practica atelierelor. Visite în stabilimentele industriale, despre cari vizitatorii au să prezente raport în scris, completează programul. Adăugându-se astfel la cunoștințele dobândite de fiitorul învățacel de meserie în școala primară, cunoștințele speciale, ce stau în raport cu me-

conferențe cavalerilor Teutoni Țeara-Bârsei sau ținutul Brașovului, și în legătură cu cestiunea aceasta dl Xenopol scrie următoarele:

„Fiindcă documentele constitutive ale donației, vorbesc de o poporație de baștină a Țerii-Bârsei, în momentul chiar când a fost dăruită, această poporație nu putea să fie decât română sau sécuiă.“ (pag. 125).

Așadar' dl Xenopol admite posibilitatea unei poporațiuni sécuesce de baștină, cum dică domnia sa, în Țeara-Bârsei, într'un ținut, unde întîm pinăm astăzi o poporațiune foarte deasă românească și numai puțini Sași.

Dar' cum stau lucrurile cu adevărul istoric?

Răspunsul e foarte simplu. Aceiași lipsă de cunoștință a documentelor ca în tot cursul acestei scrieri.

Dacă dl Xenopol ar fi avut mai multă perseverență și severitate cu sine însuși pentru cercetarea adevărului, dacă ar fi avut în mâni cel puțin colecțiunea de documente a lui Fejer, care reprezintă așa dicând numai o singură literă din lungul alfabet de colecțiuni ce ne privesc pe noi, atunci s'ar fi convins pe deplin, că pe la începutul secolului al XIII-lea nu exista absolut nici o poporațiune sécuiască în Țeara-Bârsei, nici un cătun, nici un bordeiu sécuesc.

Dar' se luminăm cestiunea.

Cu doi ani în urma donațiunii regelui Andreiu, adică la 1213, Wilhelm episcopul catolic al Transilvaniei conferențe cavalerilor Teutoni

seria, pre care va ave să o învețe și exerceze, s'a creșut a-i da la îndemână mijloace pentru a învăța rațional meseria, de a o domina și prin aceasta a se alipi mai cu mare interes de ea. Lucrările ce se execută sunt sau lucrări de preparațiune sau lucrări de execuțiune. În anul prim învățacei petrec în atelierele de ferărie și lemnărie cu lucrări elementare. În anul 2-lea începe adevăratul lucru de execuțiune, pentru o specialitate anumită de meserie. Ori-ce lucru de executat, este mai întâiu obiectul unei instrucțiuni specializate, apoi se deseamă cu indicările mărimii și a proporțiilor, și numai după aceste se procede la executarea însași.

Adaugem aici, pentru completarea și principiile conducătoare ale acestei instituțiuni, fiind interesante din mai multe privințe;

1. nu se fac admisiuni premature, refuzând puterile fizice, ca și cele intelectuale ale copilului, ocupațiunea cu lucrări profesionale înainte de o vîrstă anumită;

2. se nu se aglomereze prea mulți învățacei la un loc, fiind aceasta contrar scopului de moralizare, ce voim să realizăm;

3. se nu se grăbească specializarea, avînd și mâna și spiritul să câștige prin generalitatea exercițiilor;

4. nu se plătesc didactre, fiind instrucțiunea aceasta menită a veni în ajutor claselor celor mai sărace. Cu toate aceste internate nu se află a fi corespunzătoare, avînd a rămâne familiilor și sarcina și onorul de a îngriji de educația copiilor;

5. exercițiile se nu se întindă până la oboseală fizică și intelectuală, varietatea exercițiilor fiind una din condițiile indispensabile ale dezvoltării bine ecuilibrate a forțelor fizice, intelectuale și morale;

6. învățământul se nu fie științific, avînd a-și lua punctele de mîncare nu din teorii, ci din fapte, și avînd a se spîrgini numai pe teorii, a căror aplicare se poate materializa.

Fiind altul scopul școlii din strada Tournefort, și organizația ei este diferită de cea a școlii dela Vilette. Ea se apropie de organizarea institutelor analoge din Germania. În scrierea „Enseignement primaire et apprentissage“ Paris 1878 dl G. Salicis directorul școlii din strada Tournefort, desfășură principiile pe cari s'a întemeiat școala de lucru în școala de învățatură. Fără a altera organizațiunea pedagogică a școlilor primare mai ales, și fără a le altera scopul, care este cultivarea intelectului și a moralului (caracterului), dînsul e de părere, că se poate adăuga învățământului actual primar, instrucțiunea în lucrul de mână, pentru ajungerea mai cu înlesnire al scopului școlii și pentru a satisface și trebuințelor vieții practice. „Două oare pe zi, cel puțin, s'ar pute „consacra (după anumite reduceri admisibile în „planul de învățământ), nu mai mult numai pentru „cultura spiritului și, dacă se poate dică așa, „pentru o lucrare pasivă, ci urmînd unui program „graduat, studiul materiei, a veritabilei materii, „practice elementare a procedurilor, prin cari „omul s'a făcut stăpînul ei, precum și manuării „instrumentelor generale.“ Urmînd trebuințelor vieții practice, „ocupațiunile ar fi să se diversifice după exemplul producțiunii și să se varieze „după centruri, unde se cultivă industrii speciale, „sau după trebuințele altor centruri, unde s'ar „cere întemeierea unei producțiuni industriale de

toate dijele sale din Țeara-Bârsei, și anume cu următoarele cuvinte:

„Wilhelm, din grația lui Dumnezeu episcopul Transilvaniei... învîințăm dreptele cereri, ce ni le fac frații Teutoni ai ospitalului Santei Mării din Ierusalim și cari sînt așezați în Țeara-Bârsei... și le concedem liberul drept, să iee dijele dela toți locuitorii acestei țeri prezenți și viitori, făcînd numai o singură excepțiune, că dacă s'ar întempla să vină să se așeze în această țeară Unguri sau Sécui, dijele dela acestia să fie ale noastre și ale bisericii noastre.“ *)

Așadar' cestiune sau îndoială nu mai este.

Pe la anii 1211 și 1213 poporațiune ungurească sau sécuiască în Țeara-Bârsei nu exista.

Și cine putea oare să fie mai bine informat în privința aceasta decât episcopul catolic al Transilvaniei, păstorul sufletesc al Ungurilor și al Sécuiilor, interesat totodată prin însemnatul venit al dijmelor, ce îl avea dela credincioșii sei.

(Va urma.)

*) Fejer, III. I. 146. 1213. W. (Wilhelmus) Dei gratia, Transilvanus episcopus... iustus postulationibus fratrum hospitalis S. Marie in Ierusalem de domo Teutonicorum, annuentes, in terra quae Borza nuncupatur... ab universis eiusdem terrae incolis, presentibus et futuris, liberam percipiendi decimas eiusdem fratribus... concessimus facultatem, eo tamen excepto: quod si Hungaros, vel Siculos ad dictam terram transire contigerit, nobis et ecclesiae nostrae in decimis teneantur respondere.

„present absente.“ Căci — dică dînsul la alt loc — „scoalele de ađi sînt oare-cum menite numai „pentru oameni capitalisti, cari pot aștepta după „interesele capitalului lor elocut, până când vor „ajunge d. e. advocați, profesori, funcționari etc. „Majoritatea absolută însă a populațiunii e compusă din oameni, cari nu pot să-și așeze capitalele, ci cari sînt avizați a se folosi cât mai „îngrăbă de venitul după lucrul mînilor lor.“

(Va urma.)

Dr. D. P. Barcianu.

Varietăți.

(Originea claviurilor.) Un lucru interesant și ciudat este originea claviurilor. Acest instrument, care se găsește ađi în toate saloanele, ne vine din Germania. Inventatorul fű un anume Gottlieb Schroeder. Cu toate acestea, Bartolomeo Cristofali din Padua, în 1711, și Marius, un factor francez în 1716, îi dispută onoarea inventării lui. Clavirul la această epocă, nu era decât un instrument cu totul neperfecționat. Inventatorul adevărat fű Gottlieb Silbermann din Freyberg, în Saxonia.

Andreiu Stein din Augsburg și Ernest Friderici din Gera (Saxonia), fabricară cei din întâiu claviure pătrate.

(Ceapa ca mijloc de desinfecțiune.)

Poate că nu toți, serie Cultivatorul, vor fi știind că ceapa noastră, atât cea verde de grădină, cât și ceaaltă, e un admirabil mijloc de desinfecțiune a odăilor în care zac bolnavii cu boale lipicioase. Iacă cum trebuie să procedăm. Luăm d. e. o ceapă mare, o tăiem în două sau trei fâli pe cari le punem la ferestrele de lîngă bolnavi etc., în fine pe obiectele din casa de desinfecțat. Făliile le reînnoim tot la două zile.

Cei cari au a face cu bolnavii de choleră sau alte boale contagioase să-și frece mîinile și buzele cu zeamă de ciapă.

Posta ultimă.

Belgrad, 25 Martie n. Consistorul metropolitan a hotărît alaltăieri sub presiuniul Metropolitanului Teodosie că *mile-niul* lui Chiril și Metodi se se serveze în Belgrad numai ca o serbare locală bisericească.

Graz, 25 Martie n. Reuniunea „Deutscher Verein“ a arangiat pentru 30 l. c. n. o adunare, în care Dr. Haussegger va ține o cuvîntare: „Bismarck, un reprezentant al spiritului german“. Sînt presemne, că și în forma aceasta sîrbătorirea principelui Bismarck va fi oprită de autorități.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.“

Budapesta, 26 Martie n. Casa magnaților. Desbaterea specială asupra proiectului de lege pentru reforma casei magnaților. La §. 1 (membrii casei magnaților) contele Aurel Desewffy și principele Arthur Odesscalchi propun, ca casa de sus pe viitor să se poată întregi din șirul membrilor ce easă după proiect. Ministrul-president Tisza combate propunerea, deoarece-ce fixarea numărului membrilor e numai o dispoziție transitorie. Desbaterea continuă.

Comisiunea financiară a casei deputaților, întrerupînd desbaterea specială asupra proiectului de lege despre cassele postale de păstrare a discutat proiectul privitor la construcția căii ferate Szeret-Galgocz-Lipotvár și l-a primit în general și în special. Apoi s'a continuat desbaterea specială despre cassele postale de păstrare.

Malta, 26 Martie n. Vaporul de avis „Eris“ cu Zebher Pașa a plecat la Gibraltar.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- În 8 Aprilie a. c. imobilele v. d. Ludovic Németh născ. Otilia Girsik, la judecătoria cereală din Carđii-mari.
- În 7 Aprilie a. c. mobilele lui Iuliu Bajnozy în la judecătoria cereală din Dej.
- În 27 Maiu a. c. imobilele lui Petru Sturza, de către judecătoria cereală din Deta, în comuna Skulya (com. Timiș).
- În 4 Maiu a. c. realitățile lui Spassojevits, de către tribunalul din Biserica-albă, la casa comună din Biserica-roșie.
- În 30 Maiu imobilele lui Ioan Sturza, de către judecătoria cereală din Deta, în comuna Skulya (com. Timiș).
- În 2 Iunie a. c. realitățile lui Avram Tepergel, de către judecătoria cereală din Deta, în comuna Percoșova (com. Timiș).
- În 13 Aprilie a. c. imobilele lui Ioan Herczeg, de către tribunalul din Oradea-mare, în comuna Csátár.

Citațiuni:

- Din partea judecătoriei cereale din Brașov se provoacă Vasile Vlad, a se înfița în 2 Aprilie a. c. la 9 oare a. m.
- Din partea tribunalului din Brașov se provoacă Ioan Lapos, a se înfița în 13 Aprilie a. c.
- Din partea tribunalului din Timișoara se provoacă Ioan Hesz, a se înfița în 27 Martie a. c.

Bibliografie.

„Armonia”. Colecțiune de coruri pentru voci bărbătești. Editată de „Armonia”, societatea pentru răspândirea și cultivarea muzicii naționale în Bucovina. Cernăuți, 1 Martie 1885. Broșura II. Preț: 2 fl. (5 fr.). Sumarul broșurei a II.: Tătarul, de V. Alexandri (fine), muzica de St. Nosievici. — Earna, de N. D. Xenopol, muzica de C. G. Porumbescu. — Cântec vânătoresc, de V. Bumbacu, muzica de Tudor cav. de Flondor. — Cucuruz, cântec popular, muzica de V. Humpel. — Din depărtare, de M. D. Cornea, muzica de I. Vorobchievici.

Sciri economice din Europa.

După scrierile ce are din județe „Liberalul” din Iași dă că semănăturile de toamnă sunt satisfăcătoare. Grânele care au cam suferit puțin din cauza lipsei de zăpadă și a gerului petrecut în primele zile ale iernii, s-au îmbunătățit mult în urma înălțării temperaturii și a umezelei ce am avut în luna precedentă.

Întinderea pământurilor lucrate se anunță mult mai mare față de aceea din anul trecut.

În Ungaria semănăturile au suferit mult de ger, mai cu seamă în ținuturile de Nord ale Ardealului, și în comitatele Heves, Arad și Eisenburg. Munca de primăvară a început în Ungaria de sus și numai în unele părți. Agricultorii se ocupă cu gunoarea; în alte părți ale țării cultura de primăvară a început deja. Diversele specii de rapiță au suferit în genere foarte mult de înghețul nopților; în părțile de sus ale țării se simte lipsă de nutreț.

În Franția timpul a fost foarte ploios, și din cauza aceasta munca câmpului de primăvară a fost împiedecată. Grâul și orđul de iernă continuă a fi până acum pretutindeni satisfăcător. Prețurile cerealelor în ultimele opt zile au scăzut oare-care fermite. Media generală a prețului grâului în Franția e de 20-45 chintalul. Aceași fermite se observă în privința orđului și ovăsului. Grânele exotice în Franția s'au tratat: Grâul roșu de iernă 21-25; de California Nr. 1 21-50 până 21-75; de Australia 22-34; de Bombay alb, 22-25 pe vagon în porturi.

În Anglia, pe piețele interne, prețurile au fost un moment în scădere, dar imediat au reprim, cereri de grâu din Rusia, India și America s'au ivit foarte multe.

În Germania, afacerile au fost calme, decând cu ridicarea taxelor vamale pe cereale.

În Rusia, se semnalează în porturile de Nord prețuri slabe pentru grâu și seacă. La Odesa prețul grâului a căzut sub influența creșterii taxelor vamale din Franția și Germania. Noul tarif german întred taxa asupra grâului la import, va apăsa în adevăr mult asupra grâului rusesc, mai cu seamă în urma tratatului recent încheiat de Germania cu Spania. Toate națiunile cele mai favorizate, adică Spania, Austro-Ungaria, Franția, Belgia și România au dreptul până la 30 Iunie 1887 de a aduce grânele lor în porturile Germaniei după vechile taxe, adică o marcă de chilogram. Statele-Unite sunt în numărul statelor privilegiate. Rezultă că până la această dată, grâul rusesc destinat Germaniei va fi plătit producătorului cu două mărci chintalul metric mai mult decât celelalte națiuni. Această situație însă e în cântăreț pe diferența în minus ce există între cheltuielile de transport ale grânelor rusești față de grânele americane și chiar române. În porturile noastre afacerile n'au fost totemai numeroase; s'au tratat la:

Galați, 27 Februarie. Grâul (63 lire) lei 38 până 50; orđul (44 până 48 lire) lei 24 până 28.

Giurgiu, 27 Februarie. Grâul vechiu: (56 până 58) lei 56 până 62; nou (50 până 56) lei 47 până 55; porumb vechiu (57 până 58¼) lei 52 până 56; nou (56 până 57) lei 28 până 30; orđul (44 până 46) lei 45 până 48; meiul (56 până 57¼) lei 38 până 41 chile.

Constanța, 27 Februarie. Grâul (58 până 62) lei 19 până 20 chila de Dobrogea; orđul (40 până 44) 9 până 9-50; rapiță sâlbatică 13 până 13-60; inul 23 până 24; meiul 9 până 10.

Revista agricolă a României. Cetim în „Gazeta Săteanului”: Eată-ne ajunși în primăvară; mulți au eșit deja la arătură, tot nădăjduind un timp mai bun și o căutare mai mare a produselor muncii noastre. Semănături de toamnă, în multe părți, s'au făcut deajuns și ele sunt destul de înaintate în vegetație pentru timp. Zăpada deși a lipsit aproape cu totul și anul acesta pe câmpuri, dar ploile, ce s'au urmat, au umezit pământul destul de adânc, astfel că rădăcinile plantelor, în locurile care nu sunt prea tari, vor pute trage oare-care reveneală. Aceasta e un bine pe aceste vremuri, ce avem de mai mulți ani, decând clima s'a schimbat în atâtea, încât iarna nu mai e aceeași ca înainte pe când zăpada acoperia de un cot și mai bine chiar, holdele noastre. Apoi vara, la câmp ploile au devenit foarte rare și adese-ori vedem cu ochii cum se prăpădesc recolta noastră, din cauza secetei. Una din cauzele secetei, am dîs de atâtea ori, e și devastarea pădurilor atât la câmp, cât și la munte; căci este știut că pădurile nu numai că țin adăpost și produc oare-care reveneală, și prin urmare rețin deasupra lor norii de unde cad acele miliarde de picături de apă ce produc aproape tot atâtea milioane de bunătați.

Impozitul asupra spirtuoaselor în România. Prin legea dela 1 Aprilie 1873 comercianții de beuturi spirtuoase, vinuri sau bere, erau supuși la taxele următoare:

- 1600 lei pe an pentru comercianții cu ridicata;
- 300—500 lei pentru comercianții cu amănuntul domiciliati în orașe;
- 120—250 lei pentru comercianții detaiaști din comunele rurale.

Aceste taxe se cumula cu taxele de patentă aședate încă din 1864 asupra comercianților.

Aceste taxe sunt înlocuite ađi în:

- 100 lei în loc de 1600 lei pe an pentru comercianții cu ridicata;
- 120, 160 și 200 lei, în loc de 300 și 500 lei pe an, pentru comercianții cu amăruntul domiciliati în orașe după numărul populațiunii;
- 60 lei, în loc de 120—250 lei pe an pentru comercianții cu amăruntul domiciliati în comunele rurale.

În fine, taxa de patentă fu înlocuită prin o dare proporțională de 10% asupra valorii locative a stabilimentelor de debit.

Scăderea reprezintă 37% pentru angrosiști dela 33 la 60% pentru detaiaști din orașe, și dela 50 la 66% pentru cărciumarii rurali. Prin urmare impozitul a fost redus cu a treia parte pentru comercianții mari și cu preste trei pătrimi pentru comercianții din comunele rurale.

Tergul de rimători în Steinbruch. În 24 Martie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 43.— cr. până 44.— cr., unguresci grei, tineri 46¼ cr. până 47.— cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 44.— cr. până 45.— cr., marfă țerănească, grea 44.— cr. până 45.— cr., de mijloc 43¼ cr. până 44¼ cr., ușoară — cr. până — cr., romănesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci, grei 44¼ cr. până 45.— cr., transito de mijloc 43.— cr. până 44.— cr., transito ușori 43.— cr. până 44.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta dela 24 Martie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.20 până 8.75, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.10 până 8.65, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.90 până 8.45, (de Bacsk) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.90 până 8.40.

Sêcara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 7.20 până 7.50.

Orđ (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.70 până 7.—; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.20 până 9.60.

Ovês (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.90 până 7.20.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.95 până 6.—; de alt soi fl. 5.85 până 5.90.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.20.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.28 până 8.30 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.74 până 8.76.

Sêcara (primăvară) — Kilo fl. 5.71 până 5.73.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.84 până 5.86.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.¼ până 12.½.

Spirt (brut) 100 L. fl. 26.25 până 26.75.

Bursa de București.

Cota oficială dela 25 Martie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	90.—	vend.	91.—
Act. de asig. (6%)	„	89.—	„	89½
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	290.—	„	295.—
Banca națională a României	„	1190.—	„	1210.—
Impr. oraș. București	„	32.—	„	32.—
Credit mob. rom.	„	190.—	„	195.—
Act. de asig. Națională	„	218.—	„	220.—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	„	83.—	„	83.—
Societ. const.	„	238.—	„	239.—
Schimb 4 luni	„	—	„	30.—
Aur	„	12¼	„	12.40

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU”

în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Opuri din edițiune proprie:

„Amicul Familiei”. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va apăre 1/13 și 15/27 și a lunei în numeri câte de 1¼—2¼ coale cu ilustrațiuni frumoase; și va publica articoli sociali, poezii, romane, piese teatrale, romanuri ș. a., — mai departe va tracta cestimi literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; va petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă va nîsu a face câte o oară plăcută familiei strivită de grijile vieții; și preste tot va nîsu a întinde tuturor indiviđilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România 10 fr. — lei noi. Cursul anului curent se începe cu novela, care a obținut „peana de aur” destinată din partea noastră pentru premiarea celei mai bune scrieri beletristice române; și în Nr. 2 cu o piesă teatrală scrisă în versuri, care asemenea a fost premiată din partea noastră cu 200 franci în aur. Abonații noi vor primi gratis tot ce a apărut până acum din interesantul roman „Părintele Carthausi.”

„Prețul Român”. Diar bisericesc, scolastic și literar. Va eș în 14/16 și 8/30 și a lunei; și va publica: a) articoli din sfera tuturor științelor teologice, tractate dogmatice, istorice, juridice, morale, pastorale etc.; b) articoli din sfera educațiunii și instrucițiunii religioase-morale, tractate pedagogice, didactice și catehetice etc.; c) predice, omilii, catechese și paraneze: pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni; d) istorioare noi și poezii morale; precum și ori-ce cuvinte înțelepte și amănunte aplicabile la elaborele religioase-morale; e) studii arheologice și documente istorice din trecutul bisericei române; f) legi și dispozițiuni privitoare la biserice și scoalele române confesionale; g) Revista evenimentelor, mai ales a acelor din sfera bisericească, scolastică și literară. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. v. a. pentru România 10 fr. — lei noi.

„Cărțile Săteanului Român”. Gazetă populară ilustrată. Va eș în fie-care lună în numeri frumos ilustrați, de câte o coală, și va publica: a) descrierea vieții câte a unui bărbat mai vrednic de amintirea și recunoștința poporului român; b) cunoștințe din economie, industrie, medicină ș. a.; c) poezii vechi și noue; mai cu seamă de acelea, cari ating mai deaproape pre poporul nostru și împregiurările în cari a trăit și trăsece; d) romane populare, istorioare, fabule, anecdote, glume, proverbe și cuvinte înțelepte de învățătură și petrecere ș. a. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 1 fl. v. a. Pentru România 3 franci — lei noi.

Abonații vor primi gratis mai multe portrete și alte icoane frumoase, afară de aceea își vor pute procura cu jumătate prețul mai multe opuri apărute în edițiunea noastră.

Colecantiții primesc gratis al 5-lea exemplar.

Toate aceste trei diare cu toate premiile și favorurile abonate deodată, costau pe anul întreg numai 8 fl. v. a. pentru România 20 franci — lei noi plătiți în marce postale.

Amor și dincolo de mormânt. Novellă de Ponson du Terail, tradus de N. F. Negruțiu. Prețul 30 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I, II, III. și IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecta de Recepte din economie, industrie, comerț și chimie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverdate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverdită și apreciată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I. și II. Prețul fie-cărei e 40 cr. Ambele împreună 70 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pag. cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus dela 1 fl. 20 cr. la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda seau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novellă de Maria Schwartz, tradusă de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Secretele alor trei nopți sau trei morți vii. Roman anglez după Frankstein de Pamfilu J. Grapini. Prețul 50 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Costantin Morariu. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Joan St. Șuluțiu. Prețul 30 cr.

Nu mî uita. Colecțiune de versuri funebre; urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu arheologic de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Micul margaritar sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericești frumos ilustrată pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericești. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., 50 exemplare broșurate costau 6 fl., legate 9 fl., 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl. (Va apăre preste câte-va zile.)

Toate aceste 22 opuri de odată procurate, se dau cu prețul bagatel de 4 fl. v.

Și alte mulțimi de opuri din toate ramurile literaturii.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.